

Tribuna

POSTARINA LAJENA I OSTOVI
MALI OGLASNIK 20 RUEGI DIN. 350
OGLASI PO SNEZ. TARIF. — Pr. općine na reika B 20

REDOVITO SVAKI UTORAK I PETAK U 12
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vrhovani i Sin. Sibenik
Telefon: Uredništvo 24, uprava 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

POJEDINI LISTI 20 DINARA 150
PRETPLATA MJESEČNO: 10 DINARA
INOSTR. TROMJES. D 45 — RUKOPISI SE NE VRAĆAJU

1933. GODINA I

SIBENIK, 12 DECEMBA 1933

BROJ 47

PROF. JOSKO BATINIĆA

KRIZA LIGE NARODA

Javno svjetsko mnijenje u takovu je stanju, rekao je Wilson u svome govoru na konferenciji mira da mi ne možemo reći da smo ovdje došli jedino kao predstavnici svojih vlada, već smo mi u stvari predstavnici naroda. Stoga nije dovoljno da ono što ovdje uradimo zadovolji samo vlade; potrebno je da svojim radom zadovoljimo javno mnijenje čitavog čovječanstva. Svjetski je rat za razliku od ranijih ratova naškodilo čitavim narodima. Zato čovječanstvo i zahtjeva od nas da se pobrinemo e da u buduću ne dođati u slična iskušenja

„Pri prolazu kroz evropske zemlje koje sam posjetio, do mene je dopirao glas ljudi, a naročito želja za društvom naroda U Americi javno mnijenje isto kao i vlada gledaju u Ligu Naroda glavnu tacku našeg programa. Na njoj je bila zasnovana i akcija Amerike u ratu ako bi se predstavnici Sjedinjenih Američkih Država vratili sa ove konferencije, a nisu udarili temelj zgradi, oni bi dobili zaslužni prekor“

Tako je govorio Wilson na prvim sjednicama konferencije mira u koju je cijeli svijet upro oču, ne toliko da čuje cifru reparacija, već da ugleda obćani dan trajnog mira.

25. januara 1919. određena je bila priprema komisija od 15 članova koja je imala da izradi projekat za pakt Lige Naroda.

Poslije 15. sjednice komisija je uspjela da konačno završi svoj rad i 28. aprila 1919. podnijela je konferenciji mira tekst pakta.

Na plensrnoj sjednici tekst je bio jednoglasno prihvaćen i tako je najzad stvorena Liga Naroda o kojoj su toliki umovi sanjali. Osnovano je Društvo Naroda koje nije nikakova socijalna konstrukcija rad država koje su u njemu, već je zasnovano na njihovim međusobnim sporazumima. Osnov je konvencija kojoj se može pristupiti pod određenim uslovima. Bitni mu je cilj održavanje svjetskog mira, onakvog kako ga je mirovni ugovor predvidio, a glavno sredstvo da se mir očuva: diplomatsko pamičenje i stalni sud međunarodne pravde. (Vidi: Löffler, Vereinigte Staaten von Amerika, Versailler Vertrag u. Völkherbund Brl. 1932.)

Od onda do danas prošlo je skoro petnaest godina pri čemu je ta dragocjena ustanova proživjela dosta kriza i iskušenja, ali otkrivena godina joj nije bila fatalna od 1933. gdje su joj se redovi prorijedili, a autorite-

spad naroda zbog jalove intervencije u japansko-mandarskom konfliktu, zatim radi neuspjeha konferencije za razoružanje i istupa Japana i Njemačke a dostora i Italije iz ujezine sredine.

Osim ljepih riječi njezina eksponenta, Wilsona, i energičnog zahtva Sjedinjenih Država u svjetskom ratu, jako je uticala na postanak Lige Naroda i ona psihoza koja je vladala 1918. g., a koja je ujedno i bila najplodnije tlo za privlačnu sadržinu Wilsonova manifesta od 8. januara 1918. god.

Ta psihoza nije dopustala zrelo, duboko i postepeno prosuđivanje nužde i načina obrazovanja jedne tako znamenite mirovne ustanove, već je bojovna zasćenost, bijeda i strah pred novim i još gorim katastrofama unazala tempo osnivanja Lige Naroda, koju je čovječanstvo smatralo nekom utješljivom stičkom ustanovom, koja će biti podesna da već u početku spriječi obnavljanje groznog klanja i ratnih užasa. Tako se može rastumačiti onaj entuzijazam, kojim je svijet pozdravio obrazovanje ženevske ustanove i one nade koje je u nju polagao.

To je raspolaganje vladalo i kod zvaničnih tvoraca Lige Naroda, čiji se je pakt i usprkos velikog broja raznih prijedloga i projekata onako brzo izradio i odobio.

Strah je sve držao na okupu i netom je taj strah popustio počelo je komeksanje, a zatim secesija, koja se nazalost još i danas nastavlja.

Već samo odsustvo Sjedinjenih Država značilo je za Ligu Naroda veliku prazninu, jer joj je time bio oduzet jedan presudni faktor, a isto i obijektivni regulator. Stoga je čovječanstvo ostalo izbezumljeno, kada je opazilo da nije članica Lige baš ona država koja se je inače za nju tako intenzivno zalagala, i kojoj je obrazovanje njezino bio i sastavni dio ratnog programa. Pored toga i isključe-

nie pobjednih nije lijepo djelovalo na međunarodno javno mnijenje, jer se je tom proceduram katekumena dale povoda različitim komentarima kao i onome najpopularnijem: da je Liga Naroda društvo za osiguranje ratnog plijena.

Ja u to ne vjerujem, ali tko će začetpi svijetu usta?

Kad je ratni duh popustio i kad se je vidjelo da su pogodbe mirovnih ugovora ipak nekako izvršene i da su pobjednici barem djelomično pokazali dobnu volju u pravcu međunarodne saradnje, onda se i njima omogućio pristup u Ligu, dok nije najposlije i Njemačka 1926. g. svečano pristupila k velikom međunarodnom stolu da sporazumno rješava političke i ekonomske probleme svijeta. Tm se je razvedrila ona tmurna atmosfera, i baš pod tihim auspicijama pozitivne saradnje Briana i Stresaana, ugled Društva Naroda je došao do svoga vrhunca.

Ali to je našlost kratko trajalo.

Kad je Francuska, nakon potpisa Locarnskog pakta započela da u etapama vrši evakuaciju Poranija, što je kod Njemačke izazvalo nestripljivost a zatim kada se je oteralo sa sazivom konferencije za razoružanje, jer se Francuska nije osjećala dovoljno sigurnom — odnos sa se francusko-njemački znalao pogoršati i divergencije su konstantno napredovale. To je uradilo mržnjom, nepovjerenjem, strahom i pripremanjem preventivnih mjera.

Ženevski se forum našao u čudu i tek tada se opazilo da je ta ustanova, takova kakova jest, prerano stvorena da bi mogla svojom strukturom i svojim autoritetom doći do efikasnih rezultata. Prerano je nastala, jer još ne bijahu predviđeni međunarodni preduvjeti za to, a osobito još ne bijaše izgrađen međunarodni duh, koji bi mogao shvatiti veličinu, dužnost i funkciju Lige Naroda. Nacionalni

momenti bijahu i suviše osvjetljeni da bi se mogao koordinirati međunarodni duh t. j. da bi se moglo zapravo i stvoriti preduvjete za međunarodni duh.

U posljednje se vrijeme na široko operise nekom zvučnom parcelom o radikalnom reformiranju Lige Naroda.

Šta više i na nedavnoj sjednici velikog fašističkog vijeća donesena je rezolucija po kojoj će Italija ostati u Društvu Naroda samo pod uvjetom ako se radikalna reforma provede kroz najkraće vrijeme i u širokom opsegu zahvati sastav, funkciju i ciljeve Društva Naroda.

Samo nepopravljivi idealista može vjerovati da je Društvo Naroda neka savršena i nepromjenjiva ustanova.

Već sama činjenica, da joj je teoreticar Wilson dao konkretno obilježje nastojanja je u onoj prvobitnoj formi sprovede u život, dokazuje da je ta ideja u svojem iskonskom obliku bila daleko od same stvarnosti i ako je baš u onom ruhu, kako ju je Wilson predstavio javnosti, bila naročito privlačna. Činjenica nadalje da su je objeručke prihvatile zamorene narodne mase i pobjednika i pobjeđenih dokazuje, da je ta Wilsonova koncepcija pogodovala kratkotrajnim iluzijama od 1918. g. ali nikako neumoljivom i tradicionalnom zakonu rata, po kojemu se kroji sudbina svijeta.

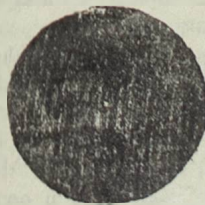
Kako je ugodno zvučila 1918. godine riječ: jednakopravnost svih država velikih i malih! Pomislite, Nikaragua ima u Društvu Naroda ista prava kao i Francuska ili Engleska. Zaista savršeno provedena jednakost. Kako je pak u svim sjednicama pri stvaranju zaključaka vrijedio princip jednoglasnosti to je svakoj — dakle i najmanjoj državici Srednje Amerike — bio omogućen liberum veto, — kadkada najjeftinije sredstvo sabotaže.

Uži odbor, ustime stalni savjet Društva Naroda, koji je stvarao i pravio

Senzacija za Sibenik! Svaku večer velegradski program!

Damen-kapela Strugar

8 prvorazrednih ženskih sila
i 4 muških



BALETE I AKROBACIJE

prvorazredne sile svjetskih
varieteta

U KAVANI „ASTORIA“

egzekutivni organ, bijaše u početku sastavljen od pretstavnik četirju velikih sila i izabranih delegata triju malih država.

Međutim se onaj broj zastupljenih država zbog raznih razloga stalno mijenjao, dok najposlije nije došao do onog stupnja, koji danas svakoga zabrinjuje. Ako se taj stalni savjet smatrao dosta nekim moralnim i stvarnim egzekutivnim organom Lige Naroda, to mu se danas mora porći, jer četiri, a možda doskora i više prenaoružanih država ne pripadaju njegovoj sredini.

Predlozi Japana i zahtjevi Italije da ne govorim o drugima, i suviše ogrožavaju demokratsku strukturu Lige Naroda nastojeći od nje stvoriti neku hijerarhiju privilegovanih i time dokinuti razlog njezina opstanka.

U nastojanju da se nakon rata svijet reorganizira na jednoj trajnoj bazi, da se barem za dulji period onemogući revidiranje novog političkog i teritorijalnog poretka savremene Evrope, što bi sigurno dovelo do zalosnih perturbacija i razoružanja, pazilo se da je pri osnivanju Lige Naroda, prvenstveno na to da joj se dade obličje neke moćne i konstantne institucije, koja će u svakoj prigodi jednakim kriterijem istupati u korist pravde. To je pak dovelo do prevladavanja statičkog momenta, čemu se stanovite nacije i države nisu mogle saobraziti. U prvom redu ustale su otvoreno protiv Lige Naroda Italija i Njemačka jer strukturu i principe te ustanove nisu mogle nikako dovesti u sklad sa svojim političkim i socijalnim poimanjem, a osim toga Njemačka je vidjela u Društvu Naroda element, koji je pozvan da čuva i brani ono što je nastalo protiv njezine volje i ako je to kroz nekoliko godina u osobi demokratskog Stresemanna prikrivala.

Japan iskoristivši povoljnu političku konjunkturu pregnuo je svim silama da si osigura prostrano i stalno uporište na istočnoj obali Azije i zato je s prezirom prešao preko svih nemoćnih akcija Lige Naroda, koja je htjela zaštititi integritet Kiteja protiv japanskog nastajanja. Rekoh nemoćnih akcija zato, jer Ligi Naroda nije dostajalo sloge i iskrenosti e da pokuša otvoreno i energično upotrebiti zakonske sankcije prema neslomivom za vojevaču.

Protiv onog statičkog momenta najviše buće pristaje dinamičkog elementa. To su revizioniste. Zazoran im je čl. 10 i čl. 19 pakta Lige Naroda.

Što oni žele? Reviziju i to u prvom redu teritorijalnu a to zato, jer se njihove feudalne klase ne mogu pomiriti sa sudbinom, koja je dokrajčila njihove privilegovane položaje, s kojih su nemilosrdno eksploatisali narod i lakoumno skrivili katastrofu 1914.

Politička karta savremene Evrope skrojena je na milijonima lješeva i ispisana rijekama krvi i teško bi se mogao naći jedan narod, koji bi u smislu čl. 19 pakta Lige Naroda mogao dopustiti da mu se oskvrne njegov nacionalni teritorij.

Reviziju traže i oni koji bi njome kad bi se pravedno provela, mogli izgubiti stotine i stotine hiljada tuđeg elementa, nad kojim vladaju metodama, koje su na sramotu XX stoljeća.

Svi su takovi revizionisti protiv Lige Naroda, jer je ona još glavna zapreka mijenjanju onoga što je pred 14 godina stvoreno.

Uzrok njezine krize počiva i u nje-

Kraljevski bugarski par u Beogradu

Beograd je u svečanom raspoloženju dočekao Bugarski kraljevski par, koji je stigao u Beograd u nedjelju u 3 sata poslije podne. Dočeku su prisustvovali Nj. Nj. V. V. Kralj i Kraljica, knez Pavle, kneginja Olga, predsjednik vlade Dr. Sršić sa ostalim članovima vlade, predstavnic vjersko-povijesti, predsjednik senata i skupštine i dr.

Visoki gosti ostaju u Beogradu sve do proslave rođendana Nj. V. Kralja. Putuju iz Beograda stanice 17 dec. u 2:30 s. za Sofiju.



Nov krematorijum u Čehoslovačkoj

U glavnom gradu Slovačke Bratislavi će se za najkraće vrijeme početi graditi nov krematorijum. U budžetu grada za iduću godinu je predviđena za tu gradnju svota od 3 miliona Kč. U izgradnji novog krematorijuma pored gradske uprave velikog udjela ima društvo Krematorijum, čiji članovi vrše propagandu spaljivanja mrtvaca.

zinim uredbama o upotrebi ekonomskih sankcija. Poznato je primjerice, da su engleski ministri rata već nekoliko puta naglasili da engleskom flotom raspolaže samo britanski parlament te da je prema tome jedino on pozvan da odluči, da li u stanovitom slučaju može tu flotu staviti na raspolaganje Društvu Naroda u provođenju vojničkih sankcija. Mogućnost vojničkih i ekonomskih sankcija je jedan od glavnih razloga zbog kojega i Sjedinjene Države nisu član Lige.

A onda? Koja korist od te ustanove? Što je ostalo u njoj odenda, kad ju je čovječanstvo srdačno pozdravilo i položilo u nju najljepše nade? Sve je ostalo u njoj, samo su je napustili oni, koji je ne smatraju instrumentom mira i stvaranja međunarodne saradnje, jer im kao takova i suviše kvari prikrivene račune, koji su posljedica nasilnog principa, obožavanja rata, bezobzirnih nacionalnih strasti i zločinačke autarkije, dakle sve elemenata, koji nimalo ne služe razvijanju međunarodnog duha — te osnovne pretpostavke za pravilno funkcioniranje Lige Naroda.

Čini se da je prošli rat i suviše malo trajao, kad nije uspio da zadrži čovječanstvo tako dugo u onom raspoloženju bojovne zasiećenosti od 1918 g., dok ne sazru uvjeti za međunarodnu suradnju, gdje bi se nacionalna ekskluzivnost nadomjestila općim pojmom čovječanstva.

Istina o crkvenim prilikama u Istri

Ono što fašistički listovi ne mogu porći.

Tršćanski „Piccolo“ polemisa na široko s ljubljanskim „Slovencom“ povodom vijesti ljubljanskog lista o prilikama u kojima se nalaze slavenski svećenici i vjernici u Istri.

Mi kojima je na sreću — kaže ljubljanski list — duhovno i materijalno dobro naše braće od Cividala do Rijeke, bili bismo sretni kad bi naše informacije bile neistinite. Ali nam svaki dan donosi nove vijesti o propozicijama našeg jezika i našeg svećentva. Ako hoće da opravdaju njihove napadaje na nas, neka demantuju, ako imaju odvažnosti, slijedeći fakta:

107 slavenskih svećenika moralo je napustiti Jalsku Krapinu poslije talijanske okupacije. U 62 župe ostalo je od prilike 100.000 slavenskih vjernika bez vjerske pouke u svom materijalnom jeziku. Nema nijedne škole u kojoj bi se katehizam poučavao na materijalnom jeziku. Ogroman broj slavenskih svećenika ne dobija platu. U Istri se ne može štampati ni najmanji i najnedužniji vjerski listić. Sve dotle, dok jugoslavenski element u Italiji bude morao trpjeti najveću nepravdu, da ni sa Bogom ne može govoriti u svom materijalnom jeziku, ne ćemo prestati da o tom obavještavamo svijet*.

U jednom drugom broju ljubljanskog lista kaže:

„Tršćanski generalni prokurator, koji na osnovi konkordata može da spriječi svojim vetom imenovanje župnika, nije od zaključenja konkordata 1929 godine potvrdio nijednog slavenskog svećenika. Zbog toga su brojni slavenski svećenici ostali bez plate. Slavenski svećenici su pod političkim nadzorom talijanskih svećenika, koje vlada šalje u razne župe kao kapelane balijskih organizacija ili kao katehete na državni trošak. Od 1930 g. ne može se u Italiji štampati ni najmanji vjerski listić, pa su zabranjene čak i slike svetaca ako se na njima nalazi slavenski napis. U tršćansko-koparskoj biskupiji vlasti su izbacile skoro iz svih crkava jezik stanovništva. U Istri u 62 župe vjernici nemaju svećenika, koji bi im propovijedao riječ Božju na njihovom jeziku. To su činjenice“.

Tršćanski „Piccolo“ odgovara na nekoliko stupaca na ove informacije „Slovenca“, ali su to sve samo pokušaji da se izvrnu činjenice, koje se ne mogu porći.

Na ovo možemo dodati samo jedno: Je li za ovakvo stanje slavenskih katolika u Italiji, kako ga iznosi jedan katolički list, odgovoran i kriv Vatikan? I nebi li bila sveta dužnost jugoslavenskog katoličkog episkopata, da i u tom smislu uputi jednu biskupsku poslanicu i preduzme akciju za zaštitu naše braće u Italiji? A ako to naš katolički episkopat ne čini i ne će da učini, nije li, osim na Vatikanu, i na njemu velik, možda i najveći dio, odgovornosti i krivice, za sva ova nasilja nad našom braćom? iz: N. L.

Trgovina koža, cipela i sport. predmeta
Aleksandar Anweiler
SIBENIK, ulica Kr. Tomislava 4
Specijalna radionica za sve vrste
ciorbi BOJADIŠE MO KOŽ-
NATE KAPUTE. Popravljamo
sve vrste kaljače i gumene cipele.

Bilice

Maleno selo Bilice, gdje je pred tri godine sagrađena osnovna škola bilježi i drugi događaj, koji je uvelike pokrenuo monotoni život mještana.

Po prvi put je sa strane školske djece davana svečana prestava, koja je održana za dan Ujedinjenja.

U dupkom punoj dvorani, koju su rđditelji i braća ispunili vladalo je oduševljenje, kada su vidjeli svju djecu igrati i deklamovati. Program je bio preobilan. Pojedini učenici deklamirali su sa puno razumjevanja razne pjesme nacionalno-patriotskog sadržaja. Zatim su djeca izvela dvije aktivke moralnog-poučnog sadržaja i to „Govori istinu“ (komad koji je ostavio jak dojam na sve prisutne) i šala „Tri želje“. Snihi glumci pobrali su zasluženno priznanje.

Time je program bio iscrpljen. Djeca su se u pratnji svojih roditelja razišla svojim kućama komentirajući taj događaj sa zadovoljstvom.

Osobitu hvalu zaslužuju učitelji g. Ljubo Nagler i gđica Zorka Adum, koji su uložili sve sile da ono što je u prošlosti zaboravljeno ili propušteno poprave priredivši ovako uspješnu zabavu, koja će svima prisutnima ostati trajno u pameti. Ovim je led probiven te ima nade da će u buduće i roditelji poduprijeti ovakva nastojanja i da će selo Bilice imati prilike da više puta vidi slične priredbe.

OGLAS!

Kod uprave drž. ergele „Vrana“ Biograd n m prodaje se dne 16 decembra 1933. god. putem javne licitacije, koja će se održati na licu mjesta u Jankolovici u 10 sati prije podne, prekobrojna jgrla kobila i konja. Natjecatelji palažu pri licitaciji kauciju naši državljani din 200, a strani din 400.

Uvjeti se mogu vidjeti svakog radnog dana kod Uprave ergele.

Uprava drž. erg. „Vrana“
Biograd n m

Dnevno svježe RABUSOVE HRENOV-
KE. Prave kranjske kobase. Samo-
prodaja čistog masla marka ZVONO.
Užički kajmak. Čajkovački ovej sir.
Specijaliteti „Rusli“ sa kapulom. —
Razni sirevi. Dnevno svježa kuhana
šunka. — Sirova Šibenska šunka. — Ma-
slac u bloku od vlastitih zdravih krava
muzara u Bačkoj, uvijek svjež. — Sve
ostale delikatese, sardine, konzerve i
marmelade. — Sve uz snižene cijene
zbog odlaska na „Sjeverni Pol“.

Zora Mayovski Čukela - SIBENIK

Kemički čisti i bojadiše odijela
najbolje i najbrže uz umjerenu cijenu
poznata i odlikovana radnja



M. DOMIĆ

Kr. dvorski dobavljač

SPLIT

Parna praon. i gladion. rublja

OGLAS

Banovinska Bolnica u Sibeniku treba 200 (dvije stotine) pari cipela od kože po uzorku koji se može da vidi kod ekonomata bolnice svaki dan za vrijeme uredovanih satova, pa se pozivlju zanimanici, da do 15 decembra 1933 podnesu ovoj upravi propisno taksirane ponude za isporuku ove obuće.

Uprava Banovinske Bolnice

Sibenik, 2 decembra 1933.

Upravnik: Dr. Machiedo.

Prodaje se gramofon His. Masters
Voice u savim dobrom stanju.

Prodaje se razno pokućstvo uz
povoljne cijene.

Unajmljuje se dvije prostorije na
dobrom položaju.

Obatiti se Tiskari E. Vitaliani i Str

DOMAĆE VIJESTI

Unapredjenje: za savjetnika školske poliklinike u 4 gr. 2 step. Dr. Ivo Kaudijaš, a za višeg pristava Doma narodnog zduvlja u Benkovcu 6 gr. Dr. Franjo Buntjelić

Akcija za osnivanje francusko-jugoslavenskog kluba (Cercle franco-yougoslave). Da bi se udovoljilo jednoj prijekoju kulturnoj potrebi u našem gradu, povela se je akcija za osnivanje francusko-jugoslavenskog kluba. Moglo se je već konstatovati sa zadovoljstvom da naše građanstvo pokazuje interesa i razumijevanja za ostvarenje ove zamisli. Ali da bi se organizacija udruženja što prije provela, potrebno je da se održi sastanak svih onih koji bi željeli postati njegovim članovima. Na tom sastanku utvrdile su se smjernice rada i izabrao promicateljni odbor sa zadaćom da privede kraju organizaciju udruženja. Taj sastanak održaće se u prostorijama Učiteljske škole, u petak 15. decembra, u 7 sati uveče. Umoljavaju se gospođe i gospoda, koji se za osnivanje kluba interesuju, da sastanku prisustvuju.

Postavljeni su: za sreskog nač. u Biogradu g. Timotijević M. Agaton, za sres. nač. duvanjskog g. Dr. Rokov J. Klement, za sres. nač. u Benkovcu g. Jović J. Milivoje, sve po potrebi službe.

Studen u Šibeniku. Poslije dugih kiša, zavlada je u gradu velika studen. Temperatura se spustila do 0°. U nedjelju u 12 sati počeo je da pada snijeg. Zbog velike studeni, prosjaci su nagnuli u velikom broju u grad. Policija je preduzela mjere i većinu ih je otpremila u svoje rodno mjesto.

Lovačko društvo u Šibeniku održalo je u nedjelju svoju glavnu skupštinu, na kojoj je prisustvovao veliki broj članova. U biranju nove uprave, ostali su gotovo svi stari članovi, na čelu sa predsjednikom g. Bogdom I. Ijadica, koji se u ime uprave zahvalio na datom povjerenju, te obećaje i dalji rad za dobro i napredak društva.

Odlikovan je Ban Dr. J. Jablanović ordenom Jugosi. krune II reda.

Pukovnik Živorad Božić, komandant mjesta, ne može primiti posjete o svojoj slavi Sv. Nikole.

Nova unapređenja u Biskup. sjemeništu. Precasni kanonik Don Hugo Basioli dosadašnji župnik u Pakostanima imenovan je rektorom Biskupskog Đačkog Sjemeništa u Šibeniku, a Prec. kanonik Don Jopip Pl. Felicić rektorom Bogoslovije u istom sjemeništu.

Vlasnici naših kina pobrihali su se da nam ove sedmice pruže dva lijepa filma. U kinu „Balkan“ prikazivao se dramatičan film „Majka“, pun osjećaja i ljubavi samoprigora i požrtvovanjem majke za svoju djecu. U kinu „Tesla“, film „Pjesme moje čežnje“ pun malodionosti i osobite glume. — Muzika je od poznatog komponiste Franz Schubert.

Sokolsko društvo na svečani način proslavit će rođendan Nj. V. Kralja. U veče 16. decembra svečani obhod sokolske muzike gradom, a 17. dec. poslije blag. koncert na poljani u 12 s. U veče kućna zabava u društvenim prostorijama.

„TESLA“ tonkino prikazuje još samo danas najuspjeliji film ove sezone sa Marthom Eggerth: Pjesme moje čežnje. Pitajte one koje su ga vidjeli, kako im se svidlo. Odgovoriće Vam: Najljepši film do danas.

Pomen pk. Zvonku Rakamariću Pomen blagopok. Zvonka održao se najsvečanije, inicijativom M.F.D. Kolo. U 7 sati ujutro održala se misa.

Na veče u 8 sati u prostorijama Kola, pred velikim mnoštvom stovatelja, održao je pomen slovo Dr. Vica Ijadica. Svečanu sjednicu otvorio je predsjednik društva g. J. Jadronja, koji predaje riječ počasnom predsjedniku Dr. Vici. Ovaj moli građane za časak sutnje u spomen pk. Zvonka, zatim održao je pomen slovo. Poslije govora predsjednik zahvaljuje govorniku koji je potstjela građanstvo lijepim riječima na pok. prijatelja i zahvaljuje građanstvu na tonkom odazivu.

Oficirsko drugarsko veče, Oficiri i vojni činovnici Šibenskog garnizona priručuju prigodom rođendana Nj. Vel. Kralja 17. dec. svečano drugarsko veče u prostorijama „Hotel Krka“. Početak točno u 21.30 sati. Pristup samo pozvanima. Ako ko slučajno nije primio pozivnicu neka se obrati pravovremeno preko adjutanta Komande Mesta priređivačkom odboru.

Rez. oficirima neće se slati zasebne pozivnice već imaju smatrati ovo kao poziv.

Pensionisana je g. Lager Gizela, učiteljica.

Naknadni osvrt na Sokolsku akademiju. U predprošlom broju „Narodne Tribune“ izišao je članak o akademiji Sokolskog Društva u Šibeniku. Čitava akademija tretirana je u blijedoj slici. Dramatski komad „Ratnikova verenica“ izvedena je veoma dobro. Odlično su izveli svoje uloge g. Madjerić u ulozi oca, g. ca Jakovljević u ulozi kćeri i g. Smitićević u ulozi ratnika, dok igra druge trojice je bila dostojnaas žena i u potpunom stimungu, samo što im se svaka riječ nije mogla dobro čuti, jer se je glas gubio medju otvorene kulise. Režija komada bila je takodjer odlična, jer je gluma čitavog komada bila potpuno sjegurna kao malo kad i svi diletanti su sasvim naravno izvodili svoje uloge. Primjetiti će znati to da maske oca i supruge nijesu bile u skladu, budući je očeva maska bila prejaka i za starijeg čovjeka odraslih godina, dok njegova supruga je bila premlada, u čem je sastojao veliki kontrast. Ratnikova maska bila je odlična i u potpunom skladu sa njegovom odličnom igrom.

I druge tačke prvog dijela akademije bilo je vrijedno da se napose istaknu, ali je to ipak izostalo, kao i sokolska glazba, koja je odlično izvela nekoliko biranih koncertnih tačaka. D.

Tonkino „Tesla“ donosi poslije divnog filma „Pjesme moje čežnje“ još jedno nadasve uspješno djelo:

MATA HARI

Grandiozni tonfilm iz života špijunke-plesačice:
GRETA GARBO i RAMON NOVARRO

Proslava blagdana Bezgriješno Začecje. I ove godine u crkvi sv. Frane proslavljeno je na svečani način blagdan Bez. Zabeća Bl. dj. Marije. Svečanu pontifikalnu misu održao je biskup Dr. Jerolim Mileta. Poslije podne bio je podjeljen blagoslov svim mnogobrojnim stovateljima iz grada i okolice.

Premješteni su: gg. učitelji ce Franić Marija u Kričke, Fedorov Anika iz Orlić u Odestovo (Kain), Kapor Ivan iz Kovatić na Biato.

SPORT

II Kolo Nog. Prven. Potsaveza „Osvit“ (Šibenik) - „Jadran“ (Suč.) u Sučurcu 3:1

Pred nekih 150 gledalaca, sudcu se predstavile slijedeće momčadi:

„Osvit“: Rončević D. Crnogača, Rončević P., Bizjak, Sunko, Bonačić, Kos, Kacijan, Bego, Košta, Peričić.

„Jadran“: Balić, Luterin, Bratinčević, Lislov, Kraljević, Rosić, Grahar, Kovač, Jerkunca, Peričić Delić.

Igra je počela tačno u 2 sata. Početni udarac imaju domaći. U početku igra vrlo slaba. „Osvit“ se nije mogao snaći na sklizavom terenu; domaći kao da nijesu imali dan. Prvo poluvrijeme završilo je u velikoj premoći „Osvita“ i u tom poluvremenu pala su dva regularna gola, prvi u 25 m, koji Sudac iz nepoznatih razloga ne dosuđuje dao ga je Peričić. Drugi goal u 35 m, postignut je kombinacijom unutrašnjih trija i ostrim šulom Bego. U drugom poluvremenu, odmah u početku domaći izjednačuju, goal je pao iz ofsida, vratar ga je prepus-

tio misleći da će sudac suditi ofsida. U 20 m, 11 p. Bego ponovno zabije goal, dok u 34 m, Kacijan završava, konačno stanje 3:1 za „Osvit.“ —

„Osvit“ je igrao fair. Navala je malo previše kombinirala, inače vrlo uigrana, premda se opažalo pomanjkanje Simonela. Halflinija je bila na svojem mjestu, osobito se svidio Bonačić. Bekovski par odličan. Vratar, ono malo posla što je imao riješio je dobro. Od domaćih svidjela se uža obrana i lijevo krilo Grahar Albin, ali nije mogao doći do izražaja proti odlično dispiranog Bonačića.

Momčad „Jadrana“ igrala je surovo, tako da je sudija bio prisiljen da koncem drugog pol. izbaci iz igre Rošića.

Sudac je bio dosta objektivan, ali je dosudio dva gola u štetu „Osvita“, valjda slučajno. — Poslije utakmice sudac g. Bilac čestitao je momčadi „Osvita“, pohvalio je njihovu igru i disciplinovanost. Momčad je pozdravila sudiju sa sportskim ZDRAVO!

U Šibeniku se odigrala vrlo ozbiljna utakmica na igralište Osvit između predjela „Škopinac“ i „Baldekin“ koja je završila vrlo veselo, sa rezultatom 2:2. —

JOSIP JADRONJA — Šibenik

Međunarodno otpremništvo
agentura, komisionalna,
pomorska poslovnica

Poveljeni
Trgovački - Pomorski Mešetar.
Utemeljeno 1906. - Brzoi. Sped.
Jadronja Telef. broj 3 i broj 27

Komision. skladištna zastupstva
prvih tvrtka i tvornica u tuzemstvu
i inozemstvu

Pomen Zvonimiru Rakamariću o 40-om danu smrti

Sastali smo se, gospodo, da dade-mo počast jednomu od boljih između nas, a kojega medju nama nema više. Pred 40 dana naš mili drug i prijatelj Zvonko Rakamarić ostavio je ovaj svijet, daleko od svog rodnog mjesta u Golniku, gdje je tražio lijeka svojoj teškoj bolesti u tamošnjem sanatoriju.

Otišao je bio tamo teška srca, teško se rastajući od svog dragog Šibenika, a isto tako teška srca ispustio je tamo svoju plemenitu dušu, jer je njegova jaka, uprav neodoljiva želja bila, da umre u svom Šibeniku. Ta neodoljiva želja, to vruće žeznuće za rodnim gradom nije moglo da mu se ispuni. Kao što mu je u velikom postotku cio život bio patnički i gorak, tako mu je i zadnja čaša morala biti gorka i pregorka. Nije mu bilo dano da, pun neodoljive sinovlje želje, obujmi zadajim pogledom ljubljeni Šibenik te da miran i, bar u tom, zadovoljen sklopi svoje oči na vječni počinak. I, eto, sudbina, koja mu je za cijeloga života bila malo prijatna, i u samom smrtnom času ostala je prama njemu dosljedno neprijateljska, tvrda, nasmiljena. Nije mu bilo dano da baci zadnji željni pogled na svoje drage od roda, na prijatelje i drugove, da baci na svoje rodno mjesto, na Šibenik. Daleko na sjeveru na krajujoj granici drže mu domovine Jugoslavije, za koju je živio, umro je skoro sam. Jedino njegova dobra žena, koju je od srca volio, zasladiła mu je, u koliko je mogla, zadnje dane svojom njegovim i svojim razgovorom. Ona ga je sama oplakala, sama ga uz četiri nepoznata nosioca otputila, do grobišta, sama ga pogrebla na vječni počinak u pitomu slovenačku zemlju. Na dan nedjelje 29. oktobra u 2 sata popodne bio je naš Zvone mrtav, sa dvije strane gorile su dvije voštane svijee, poksaj njega lila je suze ona, koja mu je bila najdraža na svijetu, njegova žena; nekoliko sati poslije onog istog jutra bio je odnešen u malu kapelicu seoskog malog groblja u selu Križevcu; četvorica su ga nosila, sprijeda sveštenik, a za njim sva pratnja: njegova žena. Postaviše ga nosači u kapelicu i odoše, s njima i sveštenik, a ostade sama ona uza nj, dižući prama nebu tople molitve za njegovu dušu i lijući suze. Sjeverni vjetrovi kao u gnanu duvao je vanka na polju i laganim cviljenjem pribijao se kroz vrata, da mu svojim monotonim melankoničnim glasovima nadomjesti začnje opijelo. Prazna, siromašna seoska kapelica na pustom seoskom groblju, nigdje nikoga blizu, samo dvoje dragih jedno do drugog, a tako daleko jedno od drugog: daleko za cio ljudski vijek, za cio život. Samo to dvoje stoji u maloj crkvi, tihi i nečujni, a na polju uz sjeverni vjetar sivo nebo roni laku kišicu, koja tiho, jedva čujno sipi po krovu i po lišću kao da i nebo plače nad sudbinom ove dvojice.

Počeo se hvatati mrak, da nastupi noć. Trebalo ga je ostaviti sama u crnoj noći. Digla se, pogledala ga kroz suze još jednom, i ostavila ga

sama. Sutra dan već iz ana došla je opet. Išla je sama, pogriješena a pratio ju vjatar i kiša. Na 9 sati došla su ona četvorica. I, nepitajući nje, dig'še ga, iznesoše vani i postavile kod iskapanja u zemlji raka. Ona je išla za njim, jedina mu pratnja, klekla i gledala. Gledala je, — ali s kojim srcem! — kako ga spuštaju u crnu zemlju, kako mirno uzimlju lopate, i kako lopatu za lopatom siplju zemlju na drago joj biće, dok nije pala zadnja lopata zemlje i raka bila puna i ravna. Usadiše krst od jelova drveta, a na kstu: Zvonimir Rekamarić.

Ta je našao, eto, svoje zadaje po-civane naš dobri, naš dragi drug i prijatelj, Zvonko.

Hujaće život dalje i prehujaće preko nas i preko njegova osamljena groba. Doći će ruka, koja će se dotći njegova imena i uspomene njegova boravka na ovom svijetu. Ona će morati, biće dužna da kaže, da mu je ovaj svijet bio vrlo malo podaran, da mu je dao samo goli život, a on da je za taj goli život dao nehararome svijetu sve bogastvo svoje duše, sve snage svoga uma i svu toplinu svoje preidealne ljubavi. Davao je, uvijek davao; nikad nije primao, ni primio, a nije ni pitao. To mu nije bilo u naravi, osjećao je samo da mora da dava, ne materijalna bogastva, kojih nije imao niti ih je tražio imati, već ona neiscrpna duševna bogastva, kojih je dao od sebe dosta, a kojih je ostalo u njemu još više. I ove se je spremao da dađe svijetu i narodu svome i ako mu se nije uzvraćalo. Bio je karakterom širok, plemenit, obilat, a nadasve dobar, a najviše čestit i povučen. Nestalo ga je u najboljem, u najjačem naponu stvaralacke snage, kad umjetnik nadje sama sebe, upozna sama sebe, nadje pravu liniju, njome stupa, nju obrađuje i tek u tim radovima, odbacivši ono nelično, nesvoje, ono momentano, privremeno modno, dava otkriv, odraz sama sebe, svoje vlastite umjetničke prirodne odlike, vrline i svojstvenosti, nepomućene svoje vlastite umjetničke koncepcije i časovitog, prirodnog nadahnuća, u kojemu onom slobodnom, neprisljenom pjesničkom intuicijom jasno i vidi i čuje harmoniju boja, svijetla i sjene. Tu govori umjetnik i pjesnik: na djelu, na plavuri.

Za one nesretnike, općenito uzevši, u čije je grudi nebrizna majka Priroda ubacila nemirnu klicu umjetništva i pjesništva, umjetnost i glad su dva siacnima. Biti umjetnik, biti pjesnik i biti građan, jedno je te isto. Ako nijesu baš gladni, a ono su sigurno malo kad siti i ljudski, pristojno obučeni. Po svome talentu i po sposobnostima i oni bi mogli namaknuti sebi dovoljno dobara zemaljskih za svoje životne potrebe, kad bi se na to dali. Ali, za njihovu doživotnu nesreću (veliku doživotnu, ne trajnu), ona nemirna klica u grudima neda im da se posvete drugome čemu do li sinovima gladi. Razbaštinjena djeca ovog svijeta nadeju sebi nada, nemogu ga dati, a često ga nadeju ni drugima, najskolji silnicima, pak u neodoljivom zanosu, kao ludila, pronose i sipju svoje plodove pjesničke i umjetničke kroz ovaj svijet za cijelog svog života, doživotno tako rekuci gladni, goli i bos, pre reni, odbiveni, neshvaćeni, da im poslije ovog patničkog života tek razživotno, po sarti odadu zasluženo priznanje i priznanu im vrijednost i slavu.

Među ovu razbaštinjenu djecu padao je i naš Zvonko. Poni uvjeren, znao je u nasvoj zadovoljstvu i nasladi punoj, razgibajući reči više puta: pa ja znam da mi je sudjeno da umrem gladan. I to bi rekao u nekom ugodnom nastrojenju i od srca bi se nasnijao. „Pa, što ću mu ja, kad to mora biti tako“ dodao bi uvjerljivo i raspoloženo. I, niko ga nije mogao razuvjeriti ili mu nametnuti neku drugu misao o načinu života i rada mimo one, koju je on sebi utvrio u pamet. Nije bio, ili nije htio, ili nije mogao biti praktičan. Komercijalizam u umjetnosti, trgovina umjetnošću bila mu je otporna i nerazumljiva. Odbijao je to kao poniženje kakvo, kao obećavanje sama seba i umjetnosti. Umjetnik mora biti samo umjetnikom a nikako trgovcem. To je bilo njegovo vjerovanje i takav je živio, bolje kurburio. Takav je umro: Umjetnik.

Pri ovoj komemoraciji nije mjesto da se govori o njegovim djelima i njihovoj umjetničkoj vrijednosti i o procesu njegova umjetničkog razvoja i shvaćanja. To je predmet posebnog studija i vrlo hronog studija ljudi za to pozvanih. Mi možemo samo mimogred reći, da je naš Zvonko ostavio nekoliko platna trajne veće vrijednosti, čisto umjetničke, a najbolja baš iz posljednjeg doba rada, kad je počeo da se penje svom zenitu. I bio bi se brzo do njega popeo, da mu nije priječa sudbina neprijateljskim zamahom potomila stepenice u najusudnijem času. Ipak će i ono što je iza njega ostalo biti imenu njegovom na čast i slavu, na dnu rodno mu grada i cijele domovine. Vjerujem tvrdo: neće naš Zvonko biti zadnji u našoj kući! Na polju karikature, pak dao je, što, mislim, u Jugoslaviji još niko nije dao, a posve tako malo ko i preko granica naše Jugoslavije. Nu, to je stvar ocjene stručnjaka, a ja rekoh onako mimogred, da udovoljim svom osjećaju prijatelja i uvjerenja. Negdje je rečeno, da su najljepši portreti u stvari uvijek karikature. Iz ovoga mozete najbolje razumjeti značenje i važnost njih.

Njegovom preranom smrću naše je narodno umjeće, naša narodna ornamentika izgubila golemo a neiscrpljivo bogatstvo. Uz našeg općeg poznatog Dragut. Inkjuštra Midenjaka nije bilo većeg i boljeg poznavaca nar. ornamentike, nije bilo vjestijeg i sretnijeg kompozitora raznih narodnih ukrasa i motiva pri izradbi kakova djela umjetničke vrijednosti od našeg nezaboravnog Zvone.

Steta, nenaknadna steta, što nije dospis, da to svoje, sa velikim marom i studijem, nakupljeno bogatstvo predade u baštinu mladima u kakovoj nar. obrtnoj školi. Ovako je skoro sve ukopano s njim, a jedino nam je ostao kao dokaz tog njegova bogatstva prekasni paravan, koji ga je stao truda i troška (a sve iz velike ljubavi) i koji se nalodi u zaostavštini u Beogradu. Koliko je tu troška, koliko neiskazanog truda u proučavanju komponovanja, koliko silne ljubavi za nar. ornamentiku i u biranju motiva te usklađivanju boja!

Izao je biti prodan u Beogradu pred koju godinu, ali — onda — zla kob. — Četvrta vila, ona vila bugarkinja, osjetila je pomao. Taki smo mi Balkanci, mi djeca Balkana, a Balkan neda lako svojoj djeci mijenjati čudi. To je bilo onda kad je Balkanceva krv još bila jača od pameti mu. To ga je boljilo, to ga je izjedalo, tim vi-

še, što je želio, da se baš i jedino u Beogradu taj paravan čuva. Mogaće, da je malo krivaje za to i ni meni, jer sam pri opisu paravana, za koji me je pokojni bio zamolio, u zanosu jako istaknuo čisti nar. osjećaj po nar. pjesmi i neizbježivo psino narodno jedinstvo od Jadranskog do Crnog mora. Bez toga opisa lako bi stvar četvrte vile bila prošla neopažena a svraćena pozornost i interes na narodno umjetničku stranu. Ali, ko što nad svakom politikom i polit. digosijem uvijek triumfuje na koncu čista ljubav, tako će i Zvonkin paravan svojom izradbom i svojom idejalnosti na koncu da pobijedi i triumfuje. I, kad smo pri paravanu, reći ću još jednu tešku stvar, ali istinitu: i izradba i zla kob paravana stala je Zvonku koju godinu života. To zna samo onaj, ko se je s njime družio i komu se povjerljivo jadao. Vrlo je i teško raditi dugo i dugo, godine i godine iz čiste ljubavi i zanosu za nar. stvar, a nimali željenu koricu svagdašnjeg hljeba.

Govoreći o njegovu odnosu prema ovoj našoj novostvorenoj državi, bio je pok. Zvonko odan državljanin i potpun uvjereni Jugosloven još prije neg je država dobila ovo svoje pravo ime. Bio je radostan, kad je Nj. V. kraljstvo Kralj dao našoj državi ime Jugoslavija. Isto tako je bio odan svome rodnom gradu, previse ga, ako se može reći, volio i bio za nj privezan. On je morao i mogao, da je htio, izabrati za trajno boraviste koji veći i kulturni centar u našoj domovini. Bilo bi korisnije i njemu umjetniku i njegovoj umjetnosti: Ah, od Šibenika nije se mogao končaćo otepetiti. Volio je silno ovo svoje rodno mjesto, koje je jedno čudno, vrlo čudno gupezo. Najviše ga je vukla Firenca i više bi mi pu a rekao, da ga je strah otići do Firence, jer se boji, da se više nebi mogao vratiti iz nje. To se da tumačiti time, što je u njoj primio prve pripreme i u njoj prošao život umjetnika. U njoj ga je zatakao i rat i tu kurburio kako je mogao, a i to je jedina spomen. Dapače je tu imao i jedan jači i bućniji sukob sa Taljanima u obranu Jugoslavije.

Nema pak ustanova nit društva u Šibeniku, kome nije u većem pomogao. Najskolji općini: za nju, za proslave, za razne prigode, za vojništvo i t. d. na „Sokolu“ u bezbroj prigoda. Prigodom stela za proslavu 25 godišnjice osnutka Sokola u Šibeniku, on iz Beograda, dok kurburio i trpi na Čuburi, pomaže svojim radom što bolji uspjeh, i puni bage, dne 10 VII 1924 piše iz Beograda: Kako idu pripreme za stela? — Jesu li stigle plaketa? — Ako je nacrt povraćen, pošalji mi ga, da učinim jednog u bojama za dopisnice. Za moj dragi Sokol sve ću učiniti.

Što je pak učinio našem, ili kako ga je on nazvao? svom Kolu, to znamo svi. Još kao dječak dolazio je u „Kolo“ i učio se violončelu i ona ljubav od onda ni e mu nikad oslabila, ako nije porasla, jer je poslije rata razumio pravo, što je onda „Kolo“ značilo. Dokle god nije zadnji put legao prolog Božića (i baš na sam Božić) u krevet, radio je, pisao je pa i pjevao je i brigu, kao član uprave, vodio za svoje drago „Kolo“ a mi, njegovi drugovi, obećajmo našem Zvonku, da čamo i dalje čuvati ovo naše društvo i dizati ga onamo, kamo je naš Zvonko želio, a za svu tu njegovu ljubav i brigu odužimo mu se u ovom trenutku samo jednom riječju: SLAVA! —

Svjetska kronika

Splitska operetna trupa gostuje svrsakom ove godine u Beogradu i u Beogradskom teatru u Dubrovniku.

Tvornica „Renault“ u Parizu prihvatila je veliku narudžbu iz Sovjetske Rusije uz uvjet da otpusti sve ruske emigrante, što je i učinila.

Litvinov se zadržao u Berlinu samo nekoliko sati i prosljedio je odmah put za Varšavu, kamo je danas prispio.

Istraga radi umorstva dra Milojevića iz Požarevca nalazi se na dobrom putu, pa ima izgleda da će ubojica biti pronađen.

Španjolski parlament sastao se danas i izabrao privremeno predsjedništvo. Monarhističke grupe sjedinile su se u jednu stranku pod nazivom „Nacionalna obnova“.

Ekspedicija generala Byrda sretno je stigla u Novu Zelandiju.

PEN klubovi u Zagrebu, Beogradu i Ljubljani se spremaju da zajedno posjete Sofiju.

Talijansko vojno vijeće sastalo se na izvanredno zasjedanje u Rimu, da raspravi o reorganizaciji talijanske vojske.

Izmijenjen tekst čl. 7. nacrtla o neposrednim porezima

Ministar financija je ju finacijskom odboru podnio slijedeću izmjenu čl. 7 o neposrednim porezima: „Porezna osnovica za industrijska poduzeća i za sve trgovine, čiji je jednogodišnji promet veći od din 300.000, utvrđuje se po bilanci zasnovanoj na knjigama koja sva ta poduzeća moraju voditi“. Porezna osnovica za sve obveznike tečevine ne može ni u kojem slučaju biti manja od dvostrukog iznosa najamnine za stan, ako nije najamnine veća od 6000 Din godišnje, od 2 i pol puta iznosa najamnine za stan ako je veća od 6000 D a manja od 12.000 Din. O 3 puta iznosa najamnine, ako je ista veća od 12.000 a manja od 24.000. O 3 i pol puta iznosa najamnine, ako ista prelazi 24.000 din godišnje. Utvrđenom iznosu od najamnine za stan dodaje se prema mjestu i položaju 10-30 posto najamnine za trgovinu. Gornji iznosi izračunani na osnovu najamnine stana i radaje povećavaju se za 10 posto, ako porezni obveznik drži automobil, a za 5 posto na svaku gubernatu i privatnog učitelja, kao za svaku osobu kućne posluge, ako ih ima više od jednoga. Utvrđena najamnine za stan smanjuje se za 10 posto za svako maloljetno a neopskrbljeno dijete ali ukupno ne može preći 40 posto najamnine za stan. Pod najamninom se razumijeva naknada, koja je u prošloj godini po ocjeni za razred kućarina utvrđena za stan ili lokal (odnosno vrijednost stana ili lokala (u vlastitoj zgradi) obvezanika (svih sudrugova) tečevine. Ako se posao vodi u zgradi koja nepodležu kućarini proračunat će se minimalne stavke parifikacijom ili cejenom vrijednosti lokala. Minimalne stavke izračunat će se po ovim odredbama i u onom slučaju rko je zgrada odnosno stan u posjeda žene ili drugog člana porodice. Tko dokaže da drži automobil, plaća uslugu i stan iz drugoga već oporezovanog prihoda, uzet će mu se to u obzir kod proračuna porezne osnovice.

SIME ANTIĆ — SIBENIK
Trgovina manufakturnom robom na malo i veliko. —